

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 337-8383/2024
6. септембар 2024. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 06.09.2024

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	337-2024/24		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, ради разматрања, доставља Народној скупштини Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Краљевине Белгије (јануар – јун 2024. године).

4100924.076/29

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГОВОРИМА О ПРИСТУПАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ
УНИЈИ ТОКОМ ПРЕДСЕДАВАЊА КРАЉЕВИНЕ БЕЛГИЈЕ
(ЈАНУАР – ЈУН 2024. ГОДИНЕ)**

Садржај

I Увод.....	3
II Пресек стања у кластерима	7
Кластер 1 Основе (отворен).....	7
Кластер 2 Унутрашње тржиште.....	14
Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст.....	23
Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност.....	30
Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија.....	35
Кластер 6 Спољни односи	40
Поглавља изван кластера.....	42
III Остварена сарадња, начела јавности и укључивања	43

Народна скупштина Републике Србије прати приступне преговоре и напредак у процесу европских интеграција у складу са надлежностима прописаним Пословником Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) и Резолуцијом Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији („Службени гласник РС”, број 112/13).

Министарство за европске интеграције, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20, 116/22 и 92/23 – др. закон) обавља послове државне управе и са њима повезане стручне послове који се, између осталог, односе и на координацију, праћење и извештавање у вези са процесом придруживања и приступања Европској унији. Након десет година од почетка преговора о приступању са Европском унијом и редовног извештавања Народне скупштине, анализом досадашњег начина извештавања, нарочито кроз представљање извештаја Одбору за европске интеграције Народне скупштине и разговора са народним посланицима, закључено је да се модел извештаја може унапредити, између осталог, увођењем табеларног приказа стања у преговорима, али и концизнијим навођењем активности спроведених током извештајног периода, са фокусом на препоруке које је Европска комисија навела у свом извештају за дату годину.

До краја јуна 2024. године одржано је 13 састанака Међувладине конференције о приступању Републике Србије Европској унији. Први састанак одржан је 21. јануара 2014. године у Бриселу, чиме су формално започети преговори о приступању Републике Србије Европској унији. Други састанак одржан је 14. децембра 2015. године и том приликом су отворена два поглавља: 32 Финансијски надзор и 35 Остала питања. Трећи састанак је одржан 18. јула 2016. године и тада су отворена два поглавља: 23 Правосуђе и основна права и 24 Правда, слобода и безбедност. Четврти састанак одржан је 13. децембра 2016. године, када су отворена два поглавља: 5 Јавне набавке и 25 Наука и истраживање, које је истовремено и привремено затворено. Пети састанак је одржан 27. фебруара 2017. године и тада су отворена два поглавља: 20 Предузетништво и индустријска политика и 26 Култура и образовање, које је истовремено и привремено затворено. Шести састанак је одржан 20. јуна 2017. године и том приликом су отворена два поглавља: 7 Право интелектуалне својине и 29 Царинска унија. Седми састанак је одржан 11. децембра 2017. године, када су отворена поглавља 6 Право привредних друштава и 30 Економски односи са иностранством. На осмом састанку Међувладине конференције, одржаном 25. јуна 2018. године у Луксембургу, отворена су поглавља 13 Рибарство и 33 Финансијске и буџетске одредбе. Девети састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2018. године, када су отворена поглавља 17 Економска и монетарна политика и 18 Статистика. На десетом састанку Међувладине конференције, одржаном 27. јуна 2019. године, отворено је Поглавље 9 Финансијске услуге. Једанаести састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2019. године, када је отворено Поглавље 4 Слободно кретање капитала. Дванаести састанак Међувладине конференције одржан је 22. јуна 2021. године у Луксембургу, којим је

уједно и формализована примена нове методологије у приступним преговорима и на коме је констатовано да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе. Тринаести састанак Међувладине конференције одржан је у Бриселу 14. децембра 2021. године, када су отворени преговори у Кластеру 4 Зелена агенда и одржива повезаност, који сачињавају поглавља 14 Транспорт, 15 Енергетика, 21 Трансевропске мреже и 27 Животна средина и климатске промене. Тако је у досадашњем току приступних преговора Република Србија отворила два кластера и укупно 22 преговарачка поглавља, а два поглавља привремено затворила.

Током извештајног периода интензивно се радило на припремама преговарачких докумената и мерилима за отварање и затварање преговарачких поглавља. Такође, у овом периоду припремана је Реформска агенда у оквиру трећег стуба Плана раста за Западни Балкан, који се односи на убрзање фундаменталних реформи. Реформска агенда Републике Србије припремана је у складу са развојним приоритетима и обавезама из процеса преговора о приступању Европској унији и садржаће четири области: Пословно окружење и развој приватног сектора, Зелена и дигитална транзиција, Људски капитал и Основе. Реформском агендом предвиђени су мерљиви кораци, са прецизним временским оквиром за њихово испуњење. Наведени кораци на основу којих ће се оцењивати напредак морају бити планирани равномерно кроз цео период спровођења, најкасније до 31. децембра 2027. године, док је спровођење самих мера могуће до краја 2028. године. Савет Европске уније усвојио је 7. маја 2024. године Уредбу о успостављању Инструмента за реформе и раст за Западни Балкан, коју је претходно 24. априла усвојио и Европски парламент, којом је предвиђено закључивање посебних споразума о спровођењу финансијског инструмента, као и споразума о зајму. Након усаглашавања текста Реформске агенде, Европска комисија ће усвојити Имплементациону одлуку, којом ће се прецизирати сви услови за исплату средстава. Планирано је да се усаглашени текст Реформске агенде пре коначног усвајања представи Одбору за европске интеграције Народне скупштине, као и цивилном друштву. Након избора одржаних 17. децембра 2023. године, нова Влада формирана је 2. маја 2024. године, коју ће чинити 25 министарстава и пет министара без портфеља. Један од главних циљева нове Владе остаје ступање Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније. Током белгијског председавања одржани су и избори за Европски парламент, на којима је право гласа имало око 360 милиона бирача, излазност је била 51%, а највише мандата је освојила Европска народна партија. Нови сазив Европског парламента имаће 720 посланика, 15 више него у претходном сазиву. Белгијско председавање завршено је одржавањем изложбе *Примењена носталгија: Колико су слични Београд и Брисел* у периоду од 19. до 30. јуна 2024. године, у организацији Министарства за европске интеграције, у сарадњи са Амбасадом Краљевине Белгије.

Табела 1 – приказ тренутног стања у преговорима

КЛАСТЕР	ПОГЛАВЉА	ТРЕНУТНО СТАЊЕ
1 Основе - отворена сва поглавља	ПГ 5 Јавне набавке	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 18 Статистика	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 23 Правосуђе и основна права	Отворено, ради се на испуњавању прелазних мерила (урађена Самопроцена о испуњености прелазних мерила)
	ПГ 24 Правда, слобода, безбедност	Отворено, ради се на испуњавању прелазних мерила (урађена Самопроцена о испуњености прелазних мерила)
	ПГ 32 Финансијски надзор	Отворено, ради се на мерилима за затварање
2 Унутрашње тржиште - четири поглавља су отворена, за три поглавља су предате преговарачке позиције, док се за преостала два поглавља ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.	ПГ 1 Слобода кретања робе	Ради се на мерилима за отварање (припремљени су финални нацрти Стратешких докумената, спремни су за усвајање)
	ПГ 2 Слобода кретања радника	Предата преговарачка позиција
	ПГ 3 Право пословног настанђивања и слобода пружања услуга	Предата преговарачка позиција
	ПГ 4 Слободно кретање капитала	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 6 Право привредних друштава	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 7 Право интелектуалне својине	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 8 Конкурентност	Ради се на мерилима за отварање
	ПГ 9 Финансијске услуге	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 28 Заштита потрошача и заштита здравља	Предата преговарачка позиција
	ПГ 10 Информационо друштво и медији	Предата преговарачка позиција
3 Конкурентност и инклузивни раст - два поглавља су привремено затворена, три поглавља су отворена, за два поглавља су извештаји о испуњености мерила (OBAR) пред Саветом ЕУ, а за једно је предата преговарака позиција.	ПГ 16 Опорезивање	Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (OBAR) представљен Савету ЕУ (усвојена Преговарачка позиција)
	ПГ 17 Економска и монетарна политика	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 19 Социјална политика и запошљавање	Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (OBAR) представљен Савету ЕУ (усвојена Преговарачка позиција)
	ПГ 20 Предузетништво и индустријска политика	Отворено, ради се на мерилима за затварање (усвојен Акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике Републике

4 Зелени договор и одржива повезаност - отворена сва поглавља	ПГ 25 Наука и истраживање	Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2024. до 2025. године)
	ПГ 26 Образовање и култура	Привремено затворено
	ПГ 29 Царинска унија	Привремено затворено
	ПГ 14 Транспорт	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 15 Енергетика	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 21 Трансевропске мреже	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 27 Заштита животне средине и климатске промене	Отворено, ради се на мерилима за затварање (припремљен Нацрт Акционог плана за испуњавање мерила за затварање поглавља)
	ПГ 11 Пољопривреда и рурални развој	Извештај о испуњености мерила за отварање Пглавља (ОБАР) представљен Савету ЕУ
	12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања	Ради се на мерилима за отварање (припремљени нацрти стратегије и акционог плана као мерила за отварање, ради се на усклађивању законодавног оквира)
	ПГ 13 Рибарство	Отворено, ради се на мерилима за затварање (у току израда Акционог плана за потпуну усаглашеност)
5 Ресурси, пољопривреда, кохезија - два поглавља су отворена, за два поглавља су извештаји о испуњености мерила (ОБАР) пред Саветом ЕУ, док се за једно поглавље ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.	ПГ 22 Регионална политика и координација структурних инструмената	Извештај о испуњености мерила за отварање Пглавља (ОБАР) представљен Савету ЕУ
	ПГ 33 Финансијске и буџетске одредбе	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 30 Економски односи са иностранством	Отворено, ради се на мерилима за затварање (финализација Нацрта акционог плана за усклађивање са правним тековинама ЕУ у овој области)
	ПГ 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика	Није представљен Извештај о скринингу
	6 Спољни односи	
	- једно поглавље је отворено, док за друго још увек није представљен Извештај о скринингу.	
	Пглавља изван кластера:	
	ПГ 34 Институције – отвара се пред крај преговора	
	ПГ 35 Остала питања – отворено, у овом поглављу прати се нормализација односа између Београда и Приштине	

II Пресек стања у кластерима

Кластер 1 Основе (отворен)

Кластер 1 Основе чине поглавља: 5 Јавне набавке, 18 Статистика, 23 Правосуђе и основна права, 24 Правда, слобода, безбедност и 32 Финансијски надзор.

Сва поглавља у оквиру овог кластера су отворена и на дванаестом састанку Међувладине конференције, одржаном 22. јуна 2021. године у Луксембургу, констатовано је да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе.

Поглавље 5 Јавне набавке

Отворено 13. децембра 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- обезбеди даље усклађивање са директивама ЕУ о јавним набавкама из 2014. године, пре свега, тако што ће усвојити измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и тако што ће се постарати да пројекти који се финансирају из јавних фондова подлежу поступцима јавне набавке; и
- обезбеди да су правила јавних набавки у оквиру међувладиних споразума закључених са трећим земљама у складу са принципима јавних набавки који су у складу са правним тековинама ЕУ.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У периоду од 25. јануара до 15. фебруара 2024. године спроведена је јавна расправа о Предлогу програма развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2024 – 2028. године. Коментари СИГМА и Европске комисије на Предлог програма развоја јавних набавки доспели су 28. фебруара и упућени су Канцеларији за јавне набавке. Предлог програма са пратећим акционим планом за 2024. годину је у процедури прибављања мишљења од 15. маја 2024. године.
- Пуна примена Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама започела је 1. јануара 2024. године, чиме ће се допринети повећању транспарентности, ефикасности и економичности поступака јавних набавки, утицају на животну

средину у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за Западни Балкан, јачању конкуренције на тржишту јавних набавки, смањењу ризика од нерегуларности у систему јавних набавки, односно већем степену правне заштите учесника у поступцима јавних набавки, али и појачаној контроли од стране овлашћених институција. Портал јавних набавки унапређиван је новим функционалностима неколико пута током 2024. године.

- У складу са усаглашеним ставовима у последњој верзији Реформске агенде из јуна 2024. године, повећава се ниво транспарентности у вези са свим пројектима уговореним по међувладиним споразумима увођењем конкретних информација о пројектима на сајту надлежног министарства о свим завршеним, текућим и новим уговорима о набавкама по међувладиним споразумима почевши од јуна 2025; сви посебни и други закони/одредбе којима се уводе одступања од закона о јавним набавкама укидају се до јуна 2027.

Поглавље 18 Статистика

Отворено 10. децембра 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Дobar напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- донесе нови закон о статистици ради повећања независности Републичког завода за статистику;
- настави припреме и спроведе попис пољопривреде у складу са релевантним законодавством ЕУ и међународним стандардима; и
- настави са побољшањем израде макроекономских статистичких података у складу са Европским системом рачуна (ESA) из 2010. године.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У складу са устаљеном процедуром консултација, Нацрт закона о званичној статистици је позитивно оцењен од стране Европске комисије фебруара 2022. године и званично упућен у процедуру прикупљања мишљења. Након усаглашавања ставова институција у погледу текста Нацрта закона, и након формирања нове Владе, очекиван је наставак процедуре у вези усвајања Нацрта закона.
- Пописивање газдинстава, у складу са Законом о Попису пољопривреде 2023. године, реализовано је од 1. јуна до 15. децембра 2023. године. Дана 30. јануара 2024. године објављени су први резултати Пописа пољопривреде, а коначни резултати биће објављивани сукцесивно до 31. децембра 2025. године.

- Одвија се редовна размена података Републичког завода за статистику са Еуростатом. У области макроекономске статистике, у погледу потребних табела и сетова података националних рачуна, Завод за статистику је постигао скоро пуну усклађеност са захтевима Програма преноса Еуростата (Eurostat Transmission Programme).

Поглавља 23 Правосуђе и основна права
Отворено 18. јула 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије за Поглавље 23:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије за Поглавље 23:

Република Србија треба да:

- усвоји законе о Правосудној академији и о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва и изврши неопходна именовања судија и тужилаца у складу са новоусвојеним законским оквиром;
- обезбеди да Високи савет судства и Високи савет тужилаштва, Влада и Скупштина ефикасно и проактивно бране независност правосуђа и тужилачку аутономију у случајевима непримереног спољашњег утицаја, укључујући и случајеве непримерених јавних коментара чланова Владе или Скупштине о истрагама у току или о судским поступцима што је у супротности са њиховим кодексом понашања;
- операционализује јединствене и централизоване системе управљања предметима, како би се унапредила ефикасност правосудног система и у потпуности спровела стратегија људских ресурса;
- побољша биланс резултата када је реч о истрагама, кривичном гоњењу и правноснажним пресудама у предметима корупције на високом нивоу, нарочито у погледу одузимања имовине стечене кривичним делом;
- уважи све препоруке које је дао GRECO, нарочито из петог круга евалуације;
- усвоји нову стратегију за борбу против корупције, притом уважи нарочито сва релевантна прелазна мерила и препоруке које је дао GRECO и почне да их спроводи. Ова стратегија се мора подржати веродостојним и реалистичним акционим планом, и мора успоставити делотворан механизам координације;
- ојача институције за људска права обезбеђивањем неопходних финансијских и људских ресурса и успостављањем процедура којима ће се обезбедити поштовање мера Европског суда за људска права, укључујући привремене мере;
- спроведе стратегије за спречавање дискриминације, укључујући права LGBTIQ особа, родну равноправност, борбу против насиља над женама и

деинституционализацију, и правовремено извештава о њима; активно спречава злочине из мржње и успостави евиденцију о истрагама и осуђујућим пресудама:

- покаже, кроз боље прикупљање података, конкретна побољшања широм земље у ефективном остваривању права припадника националних мањина, укључујући упућивање на циљеве постављене Декларацијом из Познања о укључивању Рома и будућим акционим плановима у вези са националним мањинама;
- јачање безбедности и сигурности новинара, а посебно на то да се: (i) високи званичници уздрже од етикетирања или вербалних напада на новинаре и (ii) да се брзо реагује на све претње и случајеве физичког и вербалног насиља и да се, по потреби, јавно осуде, истраже или због њих покрене кривично гоњење;
- јачање медијског плурализма, укључујући спровођење мера у складу са Медијском стратегијом које се односе на функционисање, мандат и независност РЕМ-а, као и на јавне емитере;
- обезбеђивање транспарентног и правичног суфинансирања медијских садржаја који служе јавном интересу и пуна транспарентност у области власништва над медијима и оглашавању.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 10. јула 2020. године Влада је усвојила Ревидирани акциони план за Поглавље 23 Правосуђе и основна права, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године.
- Дана 28. јуна 2024. године Европска комисија је доставила прве коментаре на Самопроцену о испуњености прелазних мерила, која је дана 8. децембра послата Европској комисији. Институције ће у наредном периоду анализирати пристигле коментаре и у складу са њима унапредити документ.
- Процес усвајања Националне стратегије за борбу против корупције налази се у завршној фази и очекује се ускоро усвајање.
- На 97. пленарном заседању Групе држава против корупције Савета Европе (GRECO) одржаном од 17. до 21. јуна 2024. године у Стразбуру, усвојен је Први Извештај о усклађености Републике Србије у оквиру Петог евалуационог круга. Овај круг се односи на спречавање корупције и унапређивање интегритета у оквиру органа централне власти (на највишим извршним функцијама) и органа за спровођење закона.
- У погледу подзаконских аката, Високи савет судства је усвојио све подзаконске акте у законом предвиђеном року (9. мај 2024. године) из своје надлежности. Високи савет тужилаштва је такође донео готово све подзаконске акте, осим Нацрта правилника о вредновању предмета по сложености у јавним тужилаштвима Републике Србије. Текст овог Нацрта правилника инкорпориран је кроз измене и допуне Правилника о критеријумима и показатељима вредновања рада главног јавних тужиоца и јавног тужиоца, које су донете 16. маја 2024. године. Министарство правде (заједно са Високим саветом судства и Високи саветом тужилаштва), ради на тексту Судског пословника и Правилника о управи у јавним тужилаштвима који су у финалној фази израде.

- Када је реч о унапређењу резултата у истрагама, кривичном гоњењу и правноснажним пресудама у предметима корупције на високом нивоу, нарочито у погледу одузимања имовине стечене кривичним делом, Тужилаштво за организовани криминал спроводи низ активности укључујући специјализацију, унапређење међуагенцијске и међународне сарадње, као и пуно укључивање финансијских форензичких стручњака и аналитичара како би повећали ефикасност и проактивност у свом раду.
- Одбор за превенцију тортуре и нехуманог или понижавајућег поступања или кажњавања (*European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - CPT*) је 25. јануара 2024. године, након *ad hoc* посете Републици Србији у периоду од 21. до 30. марта 2023. године, објавио свој извештај. Након тога, Министарство унутрашњих послова године донело је План унапређења понашања полицијских службеника према грађанима у циљу спречавања тортуре и нехуманог или понижавајућег кажњавања или поступања за период од 2024. до 2027. године.
- Јавна расправа о Предлогу акционог плана за 2024. и 2025. годину за спровођење Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године одржана је у периоду од 1. до 22. марта 2024. године.
- Јавна расправа о Предлогу акционог плана за период 2024 – 2025. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године одржана је у периоду од 1. до 22. марта 2024. године.

Поглавље 24 Правда, слобода и безбедност
Отворено 18. јула 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије за Поглавље 24:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије за Поглавље 24:

Република Србија треба да:

- измени и допуни Закон о унутрашњим пословима како би полиција у предистражној и истражној фази била потпуно самостална у односу на Министарство унутрашњих послова и у потпуности одговорна само Тужилаштву;
- даље спроводи Акциони план ЕУ за Западни Балкан, нарочито брзим окончањем преговора за нови споразум о статусу са Frontex-ом; додатним усклађивањем са визном политиком ЕУ; предузимањем мера за систематско евидентирање и

идентификацију миграната, развој брзих процедура за добијање азила и повећање капацитета за управљање делотворним операцијама враћања;

- усвоји националну стратегију превенције и сузбијања трговине људима и заштиту и подршку жртвама и повећа напоре националне координације у борби против трговине људима;
- повећа ефикасност процесуирања предмета тешког и организованог криминала, укључујући случајеве прања новца, као и заплenu и конфискацију имовине стечене криминалом систематским праћењем токова новца, ефикасном употребом посебних истражних мера и системском употребом проширеног одузимања;
- измени и допуни Кривични законик како би се трговина оружјем делотворно инкриминисала; донесе нови Закон о оружју и муницији; појача борбу против складиштења, продаје и поседовања нелегалног ватреног оружја;
- предузме конкретне кораке како би се обезбедило јасно раздвајање овлашћења и прописа који се односе на пресретање комуникације за кривичну истрагу, с једне стране, и за безбедносне потребе, с друге стране.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- На седници Владе одржаној 23. јула 2020. године усвојен је Акциони план за Поглавље 24 Правда, слобода и безбедност, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године.
- Дана 28. јуна 2024. године Европска комисија је доставила прве коментаре на Самопроцену о испуњености прелазних мерила, која је дана 8. децембра послата Европској комисији. Институције ће у наредном периоду анализирати пристигле коментаре и у складу са њима унапредити документ.
- У априлу 2024. године у Републици Србији спроведена је експертска мисија ЕУ за ревизију Заједничког акционог плана за Западни Балкан о борби против тероризма.
- Странци којима је одобрен азил, право на боравак и заштиту у Републици Србији, у складу са Законом о азилу и привременој заштити и Правилником о изгледу и садржини обрасца путне исправе за избеглице, од 1. фебруара 2024. године могу поднети захтев за издавање путне исправе за избеглице. У марту 2024. издата је прва путна исправа за избеглице држављанину Казахстана.
- Одлуком Владе Републике Србије продужена је привремена заштита држављанима Украјине док трају потребе за заштитом.
- Програм за борбу против трговине људима за период 2024 – 2029 са Акционим планом за његово спровођење за период 2024 – 2026. године усвојен је 20. марта 2024. године.
- Израда новог националног стратешког документа у области дрога је у завршној фази. Очекује се припрема стандардних методолошких образаца (буџетирање) и након тога нацрт ће бити упућен институцијама на мишљење. Усвајање се очекује у наредном периоду.
- Радна група припрема Практикум за спровођење финансијских истрага у оквиру пројекта ОЕБС-а, намењен полицији и тужилаштву. Његов циљ је подизање нивоа

проактивности у финансијским истрагама. Практикум за спровођење финансијских истрага биће завршен у наредном периоду.

- Правилници који су везани за спровођење Закона о странцима, а који се односе на подношење захтева за стално настањење електронским путем, одобравање привременог боравака, као и издавање јединствене дозволе за привремени боравак и рад, усвојени су почетком године и њихова примена је почела у фебруару 2024. године.
- У јуну 2024. потписан је Споразум о оперативним активностима које спроводи Европска агенција за граничну и обалску стражу (FRONTEX) у Републици Србији, овај Споразум ће додатно ојачати нашу сарадњу у борби против прекограничног криминала, спречавања сваког облика кријумчарења и кружних миграција. Такође омогућиће распоређивање представника ове агенције на граници са Босном и Херцеговином и Северном Македонијом.
- Европској комисији је упућен свеобухватни извештај о пост-мониторингу визне либерализације.

Поглавље 32 Финансијски надзор (отворено)

Отворено 14. децембра 2015. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- осигура потпуну природну и логичку повезаност правног основа ИФКЈ са општим правним оквиром;
- успостави делотворну функцију за интерну ревизију у свим централним буџетским институцијама;
- усвоји план за управљачку одговорност и обезбеди његову делотворну примену.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Стратешки план за борбу против превара и управљање неправилностима у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2024 – 2026. године, усвојен је на седници Владе одржаној 30. маја 2024. године.
- Израђена је анализа кохерентности ИФКЈ регулативе са осталом хоризонталном регулативом.

- Целокупна област ИФКЈ је континуирано јачала у претходном периоду. Стратешко планирање за период до 2025. године је добро обављено, све планиране активности усмерене на унапређење ИФКЈ су интегрисане у оквиру важећих планских докумената и ЦЈХ их спроводи у складу са задатим роковима као и кроз редован посао.
- Посебан акценат у претходном периоду био је на измени правне регулативе из области интерне ревизије како би се постигла већа покривеност функције ИР, а истовремено водећи рачуна да се постигне бољи ефекат у складу са ограниченим бројем интерних ревизора. Такође, усвојене измене треба да убрзају и поједноставе процес сертификације интерних ревизора у јавном сектору. У октобру 2023. усвојене су Измене и допуне Правилника који регулишу област ИР.
- Континуирано се одржавају обуке из области ФУК и ИР за запослене и руководиоце. Урађена је модернизација обука и припремљен је нови концепт основних обука за ФУК и ИР. Поред тога снимљене су и видео обуке намењене руководиоцима, интерним ревизорима и координаторима за ФУК.
- У извештајном периоду предузети су одређени кораци за унапређивање управљачке одговорности у државној управи. Радна група за управљачку одговорност у државној управи формирана је у септембру 2023. године и одржан је велики број радионица у оквиру припреме Мапе пута за управљачку одговорност.

Кластер 2 Унутрашње тржиште

Кластер 2 Унутрашње тржиште чине поглавља: 1 Слобода кретања робе, 2 Слобода кретања радника, 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, 4 Слободно кретање капитала, 6 Право привредних друштава, 7 Право интелектуалне својине, 8 Конкуренција, 9 Финансијске услуге и 28 Заштита потрошача и заштита здравља.

Од укупно девет поглавља у оквиру овог кластера, четири поглавља су отворена, за три поглавља су предате преговарачке позиције, док се за преостала два поглавља ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

Поглавље 1 Слобода кретања робе

У току је испуњавање два мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- заврши и усвоји акциони план за усклађивање са члановима 34 – 36. Уговора о функционисању Европске уније (УФЕУ) и стратегију са акционим планом за спровођење правних тековина ЕУ у овом поглављу како за секторско („нови приступ” и „стари приступ”), тако и за хоризонтално законодавство и релевантне организације;
- се усклади са најновијим правним тековинама у области тржишног надзора кроз усвајање закона о тржишном надзору;
- обезбеди адекватне административне, финансијске и кадровске капацитете за тржишни надзор, хомологацију возила, као и за спровођење Уредбе ЕУ о регистрацији, евалуацији, ауторизацији и ограничењу хемикалија (REACH).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија је 12. децембра 2016. године послала Европској комисији прве нацрте планова и Стратегије за хармонизовану област. Након неколико кругова неформалних консултација и унапређивања докумената, дана 19. јануара 2023. године представници Европске комисије су дали сагласност на нацрте стратешких докумената, чијим усвајањем ће бити испуњена мерила за отварање овог поглавља. Припремљени су финални нацрти Стратешких докумената и то: Нацрт стратегије за хармонизовану област; Нацрт плана за усаглашавање српског законодавства са члановима 34 – 36 УФЕУ; Нацрт плана за хармонизовану област, као и Нацрт плана за усаглашавање српског законодавства за емисије моторних возила и вандрумске покретне механизације. У току су активности у вези са процедуром усвајања наведених стратешких докумената, и писањем преговарачке позиције за ово поглавље.
- Влада је на седници одржаној 18. априла 2024. године усвојила Закључак о прихватању Извештаја о потреби покретања иницијативе за потписивање Споразума о оцени усаглашености и прихватању индустријских производа са Европском унијом (АСАА), који има за циљ олакшавање приступа индустријских производа између Европске уније и Републике Србије. У вези с тим, Република Србија изразила је интерес за почетак процедуре преговора о потписивању овог споразума за изабране групе производа: електричне/електронске опреме, машина и личне заштитне опреме. Европска комисија је покренула интерну процедуру ради припреме одговора на писмо Републике Србије.
- Припремљен је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о тржишном надзору, са циљем да обезбеди делимично усклађивање са Уредбом (ЕУ) 2019/1020 Европског парламента и Савета од 20. јуна 2019. године о надзору тржишта и усаглашености производа и о изменама и допунама Директиве 2004/42/ЕЗ и Уредби (ЕЗ) 765/2008 и (ЕУ) 305/ 2011. Завршена је и јавна расправа о Нацрту закона.

Поглавље 2 Слобода кретања радника (предата позиција)

Дана 18. јула 2018. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 24. јула 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- појача сарадњу са државама чланицама ЕУ на координацији система социјалне сигурности;
- покрене припреме за придруживање Европској агенцији за рад.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Закон о изменама и допунама Закона о странцима и Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца у целости су ступили на снагу 1. фебруара 2024. године. Предложеним изменама и допунама врши се усклађивање националног законодавства са Директивом 2011/98/ЕУ о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад страним држављанима у Републици Србији.
- Када је реч о припремама за придруживање Европској агенцији за рад, планирана је ТАИЕХ радионица за другу половину 2024. године, како би се администрација упознала са свим корацима које је неопходно предузети ради придруживања овој агенцији Европске уније.

Поглавље 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга

Дана 28. новембра 2019. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 5. децембра 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји хоризонтално законодавство о услугама, доврши усклађивање секторског законодавства са хоризонталним законодавством и правним тековинама ЕУ, те да успостави јединствени шалтер у оквиру портала који пружаоцима услуга даје онлајн информације, укључујући информације о свим релевантним административним поступцима;
- заврши усклађивање са правним тековинама ЕУ у вези са поштанским услугама;
- настави усклађивање са правним тековинама ЕУ о узајамном признавању стручних квалификација, укључујући и директиве о признавању стручних квалификација и тесту пропорционалности пре усвајања новог прописа о професијама.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Нацрт закона о услугама послат је у процедуру давања мишљења надлежних институција.
- Припремљена је прелиминарна листа од 50 регулисаних професија, која је упућена Европској комисији и чије се усвајање ускоро очекује.

Поглавље 4 Слободно кретање капитала (отворено)

Отворено 10. децембра 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- либерализује кретање капитала у складу са својим обавезама које проистичу из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), нарочито уклањањем преосталих ограничења у погледу стицања пољопривредног земљишта од стране држављана ЕУ и усвајањем измена и допуна Закона о основама својинскоправних односа, како би се обезбедио једнак третман при стицању имовинских права;
- кроз утврђивање биланса резултата покаже повећану ефикасност у праћењу, надзору, финансијско-обавештајним подацима, истрагама и извештавању.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Народна банка Србије координира активности у вези са прикључењем Републике Србије Јединственом подручју за плаћања у еврима – SEPA. У сарадњи са другим институцијама израђен је нацрт „Захтева за приступање Републике Србије Јединственом подручју плаћања у еврима – SEPA“. Ово подразумева спровођење темељног прегледа регулаторног оквира како би се осигурало усаглашавање српских прописа са кључним захтевима ЕУ за приступање SEPA. Такође, Народна банка Србије израдила је нацрте два прописа из области платних услуга који су услов за SEPA – Нацрт измена и допуна Закона о платним услугама (којим се имплементира Друга директива о платним услугама – PSD2 и Нацрт одлуке о посебним захтевима за извршавање трансфера одобрења и директних задужења у еврима (којом се имплементира члан 5. и Анекс Уредбе 260/2012 – тзв. SEPA уредба). Оба прописа су објављена на јавну расправу 17. јуна 2024. године и биће усвојени у најкраћем року како би се претпријава могла поднети DG FISMA за прелиминарну оцену најкасније до краја октобра 2024. године. Народна банка Србије планира да поднесе формални „Захтев за приступање Републике Србије Јединственом подручју плаћања у еврима – SEPA“ најкасније до краја првог квартала 2025. године.
- Како би препознала нове околности које могу указивати на разлоге за сумњу у праће новца и/или финансирање тероризма, Народна банка Србије је у фебруару 2024. године усвојила ревидиране листе индикатора за банке, пружаоце финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и обвезнике у области животног осигурања.
- У марту 2024. године је објављен Пети извештај о праћењу Републике Србије од стране Moneyval-а којим је констатовано да је постигнут висок ниво усклађености са препоруком 15 која се односи на нове технологије и дигиталну имовину чиме је Република Србија постигла усклађеност (у великој мери или потпуно) са свих 40 препорука FATF-а.

Поглавље 6 Право привредних друштава (отворено)

Отворено 11. децембра 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Добар ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- изврши даље усклађивање са правним тековинама ЕУ у области права привредних друштава, нарочито у погледу понуда за преузимање;
 - започне рад на усклађивању националног законодавства са правним тековинама ЕУ о прекограничним трансформацијама, спајањима и поделама као и коришћењу дигиталних алата и процеса у оквиру права привредних друштава.
- Нацрт новог Закона о преузимању акционарских друштава спреман је за даље разматрање са надлежним институцијама и приватним сектором, како би се дошло до адекватних решења која ће бити усклађена са прописима ЕУ, али и са домаћим правним оквиром и потребама праксе.
- Када је реч о дигиталним алатима, постоји могућност електронског оснивања огранака како домаћих, тако и страних привредних друштава, уведено је искључиво електронско оснивање свих облика привредних друштава, као и могућност електронске промене свих података у Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре за предузетнике и привредна друштва.
- У великој мери су створене техничке могућности, на чијем усавршавању континуирано ради Агенција за привредне регистре, да се када то буде могуће, Регистар привредних субјеката повеже са средишњим регистрима привредних субјеката држава чланица ЕУ.
- У овом моменту повезани су Регистри привредних субјеката неколико земаља Југоисточне Европе у оквиру платформе BIFIDEX – Република Србија, Република Северна Македонија, Република Албанија, Црна Гора и Босна и Херцеговина – Република Српска, за испоруку података тих регистара.

Поглавље 7 Право интелектуалне својине (отворено)

Отворено 20. јуна 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усклади ауторско и сродна права са директивама Европске уније о колективном остваривању ауторског и сродних права, о делима чији носилац права није идентификован или није пронађен и о одређеној допуштеној употреби дела и других предмета заштите који су заштићени ауторским и сродним правима у корист особа које су следе, слабовиде или на други начин онемогућене да користе штампане материјале;
- ојача спровођење кроз унапређивање капацитета и додатно развијање координације различитих заинтересованих страна.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Завршена је јавна расправа о Нацрту закона о ауторском и сродним правима и очекује се да ће овај закон ускоро ући у процедуру усвајања.

Поглавље 8 Конкуренција

У току је испуњавање шест мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усклади постојеће шеме фискалне државне помоћи и ради на усклађивању Закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица са правним тековинама ЕУ и обавезама из ССП;
- обезбеди систематско поштовање обавеза обавештавања и мировања за све мере државне помоћи, и да установи добар биланс резултата у примени Закона о заштити конкуренције и Закона о контроли државне помоћи;
- доврши регистар и дефинише акциони план за усклађивање свих постојећих програма помоћи за које је утврђено да нису у сагласности са обавезама из ССП.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У области антимонополске политике и концентрације, законодавни оквир је углавном у складу са члановима 101. и 102. УФЕУ и сродним одредбама ССП-а. У области контроле државне помоћи, Закон о контроли државне помоћи је углавном усклађен са правним тековинама ЕУ и релевантним одредбама ССП-а.
- У области конкуренције, три нацрта уредби о групном изузећу одређених категорија споразума ће поново бити поднета Влади на усвајање.
- У области државне помоћи, Комисија за контролу државне помоћи упутила је Европској комисији попис неусклађених шема 29. фебруара 2024. године. Европска комисија је 27. марта 2024. године доставила коментаре на попис шема државне помоћи.

Поглавље 9 Финансијске услуге
Отворено 27. јуна 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави да усклађује банкарске прописе са ревидираним верзијама Уредбе о капиталним захтевима и Директиве о капиталним захтевима (CRR/CRD);
- усклади национално законодавство са ревидираном верзијом Директиве ЕУ о опоравку и реструктурирању банака (BRRD);
- настави са радом на потпуном усклађивању са Директивом Солвентност II.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Народна банка Србије је у мају 2023. године завршила анализу усклађености домаћег регулаторног оквира за банке са релевантним прописима у Европској унији. На основу закључака те анализе, значајне регулаторне активности ка даљем усклађивању су већ предузете, као што је увођење показатеља нето стабилног финансирања, и усаглашавање правила за обрачун постојећег показатеља покрића ликвидном активом са изменама у ЕУ. Тренутно је регулаторни приоритет припрема нацрта прописа којим би се у домаћи правни оквир увео минимални показатељ леверица и извршила одређена прилагођавања у погледу обрачуна овог показатеља.
- Поред тога, сачињен је и План активности за додатно прилагођавање пруденцијалног регулаторног оквира за банке ради његовог даљег усклађивања са прописима ЕУ, којим је дефинисано да се области које се односе на левериц,

кредитни ризик, велике изложености, капитал банке, тржишне ризике и оперативни ризик кроз одговарајуће подзаконске акте додатно прилагоде у току ове и наредне године. Напомињемо да је 10. јуна 2024. године Европској комисији достављена Анализа усклађености домаћег регулаторног оквира за банке са Уредбом (ЕУ) о пруденцијалним захтевима за кредитне институције, као и план активности. У току су интензивне активности на припреми Закона о изменама и допунама Закона о банкама, којим ће се, између осталог, извршити и одређена усклађивања са релевантним директивама и уредбом ЕУ у области банкарства (CRD, BRRD, CRR).

- И у области реструктурирања банака даље усклађивање правног оквира је у току путем измена и допуна Закона о банкама, од којих се најзначајније односе на: успостављање и коришћење наменског фонда за реструктурирање који се финансира из доприноса банака, нов начин обрачуна минималног захтева за капиталом и подобним обавезама, дефинисање лица и групе за реструктурирање, прописивање мораторијума пре покретања поступка реструктурирања и др. (BRRD2).
- Дана 23. априла 2024. године одржан је састанак са представницима Европске комисије на тему постизања усклађености Закона о тржишту капитала са правном тековином ЕУ.

Поглавље 28 Заштита потрошача и заштита здравља

Дана 3. фебруара 2022. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 4. фебруара 2022. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- ојача укупне управљачке капацитете, кадровске капацитете и финансијску одрживост јавног фонда за здравствено осигурање и надлежних органа за заштиту потрошача, тржишни надзор и санитарну инспекцију;
- даље усклади своје законодавство са правним тековинама о супстанцама људског порекла, правима пацијената у прекограничној здравственој заштити, контроли дувана и о лековима за људску и ветеринарску употребу.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Припремљени су Нацрт закона о измени и допуни Закона о пресађивању људских органа као и Нацрт закона о измени и допуни Закона о људским ћелијама и ткивима.

Измене и допуне Закона о општој безбедности производа припремљене су као завршни корак у циљу усаглашавања са Директивом о општој безбедности производа 95/2001 ЕЦ. Након усвајања ових закона, приступиће се усклађивању са Уредбом о општој безбедности производа 2023/988, имајући у виду да ће се ова Уредба примењивати на нивоу ЕУ од децембра 2024. године.

- У току је израда Нацрта закона о изменама и допунама Закона о заштити потрошача, у циљу усклађивања са Директивом 2019/2161 о бољем спровођењу и модернизацији правила ЕУ о заштити потрошача, Директивом 2019/770 о одређеним аспектима уговора о испоруци дигиталног садржаја и дигиталних услуга и Директивом 2019/771 о уговорима о купопродаји робе.
- Од јануара 2024. године у функцији је још један систем брзе размене информација о безбедности производа - регионална ЦЕФТА електронска база о опасним производима.

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст чине поглавља: 10 Информационо друштво и медији, 16 Опорезивање, 17 Економска и монетарна политика, 19 Социјална политика и запошљавање, 20 Предузетништво и индустријска политика, 25 Наука и истраживање, 26 Образовање и култура и 29 Царинска унија.

Од укупно осам поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су привремено затворена, три поглавља су отворена, за једно поглавље је предата преговарачка позиција, док су за два поглавља представљени извештаји о испуњености мерила (OVAR) пред Саветом Европске уније.

Поглавље 10 Информационо друштво и медији

На седници Владе одржаној 11. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 10 Информационо друштво и медији.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави да усклађује законодавство у области електронских комуникација са ажурираним регулаторним оквиром ЕУ, укључујући и Директиву о смањењу трошкова широкопојасног приступа;

- обезбеди пуну финансијску и оперативну независност Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ) и Регулаторног тела за електронске медије (РЕМ) у складу са правним тековинама ЕУ, као и да хитно ојача њихове капацитете за проактиван рад и потпуно спровођење својих овлашћења;
- усвоји Закон о електронским медијима у складу са Директивом ЕУ о аудиовизуелним медијским услугама уз консултације са релевантним заинтересованим странама.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Министарство информисања и телекомуникација покренуло је израду нове стратегије у области електронских комуникација, у фебруару 2024. године основана је Радна група за израду нове стратегије. Јавна расправа о Предлогу стратегије развоја система електронских комуникација до 2030. године спроведена је у периоду од 30. маја до 2. јула 2024. године.
- У јануару 2024. године Влада је усвојила нови План расподеле радио-фреквенција. План расподеле радио-фреквенција Влади је предложило Министарство информисања и телекомуникација, а припремио РАТЕЛ.
- У Републици Србији је тренутно на снази Закон о информационој безбедности, који је усклађен са NIS1 директивом. Прошле године је припремљен нови закон о информационој безбедности који је предвидео усаглашавање са NIS2 директивом. Покренута је процедура за усвајање закона од стране Владе, али због расписивања парламентарних избора закон није ушао у скупштинску процедуру. Очекује се да ће овај закон, ускоро, поново ући у законодавну процедуру.
- Јавна расправа о Нацрту акционог плана за праћење спровођења Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025. година, у периоду 2024-2025, одржана је у периоду од 12. јуна до 2. јула 2024. године.
- Јавна расправа о Нацрту акционог плана за реализацију Стратегије развоја информационог друштва и информационе безбедности у Републици Србији од 2021. до 2026. године, за период од 2024. до 2026. године, спроведена је у периоду од 7. до 28. јуна 2024. године.

Поглавље 16 Опорезивање

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

На седници Владе одржаној 28. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 16 Опорезивање.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави спровођење програма трансформације Пореске управе, пре свега набавку и започињање спровођења интегрисаног информационог система за подршку новом пословном моделу Пореске управе, као и да повећа људске ресурсе;
- настави усклађивање са правним тековинама ЕУ у области ПДВ, акциза и директног опорезивања.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Усвајањем Закона о измени Закона о акцизама маја 2021. године, чиме је извршено и усклађивање у домену акцизног опорезивања алкохолних пића и чланом 37. ССП-а, у потпуности је испуњено мерило за отварање поглавља. Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.
- Изменама Закона о акцизама из 2023. године прописано је увођење контролне акцизне маркице са QR кодом од 1. јануара 2025. године; обавеза коришћења система е-акциза 1. октобра 2024. године; обавеза по основу акцизе на природни гас за крајњу потрошњу настаје почев од 1. јануара 2025. године.
- Наставља се спровођење Програма трансформације Пореске управе. Настављена је делимична имплементација нових пословних процеса који не захтевају софтверску подршку. Донета је одлука да се распише нови тендер за COTS (*commercial off-shelf-solution*).
- У складу са усаглашеним ставовима у последњој верзији Реформске агенде из јуна 2024. године, омогућиће се вршење електронског плаћања свих јавних прихода (пореских и непореских) до децембра 2027. године.

Поглавље 17 Економска и монетарна политика
Отворено 10. децембра 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Између умереног и доброг нивоа припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- даље усклађује законодавство које се односи на Народну банку Србије (НБС) са правним тековинама ЕУ како би се обезбедила њена пуна независност;
- даље усклади Закон о буџетском систему са Директивом 85/2011 у области макроекономских и фискалних пројекција, трогодишње перспективе расхода, транспарентности и рачуноводственог и статистичког извештавања;
- повећа ниво транспарентности трансфера капитала и гаранција за предузећа у државном власништву у државном буџету.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Програм економских реформи 2024 – 2026. године усвојен је 28. децембра 2023. године и упућен је Европској комисији 15. јануара 2024. године.
- Формирана је радна група која ће припремити све потребне измене Закона о буџетском систему, како би се постигла потпуна усклађеност са Директивом 85/2011.

Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

На седници Владе одржаној 11. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- спроведе функционалну анализу буџетских издвајања за активне политике тржишта рада, као и обима посла саветника Националне службе за запошљавање како би се обезбедили одговарајући финансијски и институционални ресурси за запошљавање и социјалне политике, који би били систематичније усмерени на младе, жене и дугорочно незапослене, као и да започне пилот пројекат Гаранција за младе у Србији;
- отпочне консултације о новом Закону о раду, укључујући и одредбе о страним упућеним радницима у складу са правним тековинама ЕУ, те избегне даље одлагање спровођења акционог плана за поглавље;
- унапреди обухват и адекватност социјалних давања за оне који живе испод нивоа сиромаштва, укључујући и социјалну помоћ и дечији додатак, као и да реши питање великог броја предмета у службама социјалне заштите.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У циљу праћења примене Акционог плана за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање, усвојеног у мају 2020. године, израђен је Образац за праћење спровођења активности, који се користи приликом израде Извештаја о спровођењу активности из Акционог плана. Образац се редовно доставља Европској комисији. Пети Извештај о спровођењу активности из Акционог плана за Поглавље 19 - Социјална политика и запошљавање за период 1. април – 31. децембар 2023. године достављен је Европској комисији 18. марта 2024.
- У складу са усвојеним Планом имплементације Гаранције за младе 2023 – 2026, Гаранција за младе се пилотира на подручју три филијале Националне службе за запошљавање и јавни позиви су расписани 28. фебруара 2024. године
- Израђен је Акциони план за спровођење Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници, за период 2022 – 2026. година и у току је процес припреме за спровођење јавне расправе.
- Дана 14. марта 2024. године усвојен је Акциони план за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године.

Поглавље 20 Предузетништво и индустријска политика
Отворено 27. фебруара 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- додатно повећа предвидљивост пословног окружења, са нагласком на обезбеђивање директног укључивања пословног сектора у процес;
- усвоји нови акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике; и
- прерасподели буџетска средства за подстицај страних директних инвестиција за финансијску и техничку подршку МСП.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2024. до 2025. године, усвојен је 18. априла 2024. године.
- Акциони план за спровођење Стратегије државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије за период од 2021. до 2027. године, у периоду од 2024. до 2025. године, усвојен је 18. априла 2024. године.
- У првом кварталу 2024. године завршен је процес приватизације два предузећа у државном власништву.

Поглавље 25 Наука и истраживање

Отворено и привремено затворено 13. децембра 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- повећа национално финансирање истраживања и иновација;
- усклади домаће законодавство са Уредбом о Европском конзорцијуму истраживачких инфраструктура;
- поступа на основу активности новог Европског истраживачког простора.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У току су припремне радње и превођење докумената у циљу усклађивања са Уредбом о Европском конзорцијуму истраживачких инфраструктура.
- Јавна расправа о Предлогу Стратегије развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2024 – 2030. година спроводи се у периоду од 13. јуна до 3. јула 2024. године.
- Акциони план за 2024. годину за спровођење Стратегије развоја стартап екосистема Републике Србије за период од 2021. до 2025. године усвојен је 25. јануара 2024. године.

Поглавље 26 Образовање и култура

Отворено и привремено затворено 27. фебруара 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- повећа учешће деце у предшколском васпитању и образовању, нарочито деце из социјално угрожених средина;
- настави са операционализацијом система НОК, са додатним фокусом на квалитет и обим неформалног образовања, као и високог образовања;
- обезбеди потпуну усклађеност политике и институционалног оквира за обезбеђивање квалитета у високом образовању са препорукама Европске асоцијације за обезбеђивање квалитета у високом образовању (ENQA).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У вези са повећањем учешћа у образовању и васпитању у раном детињству, посебно деце из осетљивих група, имплементиран је пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање” закључно са 31. мартom 2024. године.
- Што се тиче наставка операционализације система НОК, са додатним фокусом на квалитет и обим неформалног образовања, као и високог образовања, у наредном периоду су планиране припремне активности за имплементацију НОК система у високом образовању, како би се развили стандарди квалификација на овом нивоу образовног система од 2024. године.
- Што се тиче осигурања пуне усклађености политичког и институционалног оквира за осигурање квалитета у високом образовању са препорукама Европске асоцијације за обезбеђивање квалитета у високом образовању (ENQA), изменама Закона о

високом образовању су отклоњене неусклађености нашег система осигурања квалитета са европским стандардима и смерницама. Национално акредитационо тело је у процесу поновног пријема у чланство Европске асоцијације за обезбеђивање квалитета у високом образовању.

Поглавље 29 Царинска унија

Отворено 20. јуна 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- додатно надогради царински систем обраде интегрисањем управљања ризиком;
- додатно развије ИТ систем националних царинских служби како би се омогућила његова интеграција са системом ЕУ.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У вези са даљим развојем националног царинског ИТ система како би се омогућила интеграција са системима ЕУ, Управа царина Републике Србије континуирано ради на унапређењу најновије верзије ИТ система, што је похваљено и од Европске комисије.
- Нова верзија софтвера *INES+*, који служи за прикупљање и обраду података о царинском спровођењу заштите интелектуалне својине, у употреби је од фебруара 2024. године.
- У фебруару 2024. године отпочеле су експертске активности у циљу даљег развоја система складиштења података Управе царина.

Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност

Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност чине поглавља: 14 Транспорт, 15 Енергетика, 21 Трансевропске мреже и 27 Заштита животне средине и климатске промене.

Сва поглавља у оквиру Кластера 4 отворена су на тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- у погледу реформе железнице: ојача систем безбедности железнице и процесе сертификације, као и спроведе уговор о обавези пружања јавних услуга и вишегодишњи уговор о инфраструктури на начин заснован на доказима;
- у погледу сектора транспорта начелно: убрза припрему стратешког оквира (завршавање и усвајање националне транспортне стратегије, ажурирање генералног транспортног мастер плана, усвајање стратешког правца за интелигентне транспортне системе) и спроведе га (усвајање кредибилних планова одржавања железнице и путева са трошковима, усклађивање и поједностављење процедура за прелазак границе на друмским и железничким прелазима и побољшање безбедности на путевима на националном и локалном нивоу, јачање инспекцијских служби ради напретка у погледу правних тековина ЕУ у области социјалне политике које се односе на друмски транспорт, побољшање безбедности транспортних система и побољшање права путника у свим видовима транспорта);
- у погледу инвестирања: одреди приоритете инвестиција које су релевантне за привредни развој и европске интеграције Србије, у складу са циљевима стратегије ЕУ и Западног Балкана у погледу одрживе и паметне мобилности и циљевима Европског зеленог договора, заснива све одлуке о инвестирању на студијама изводљивости спроведеним у складу са најбољим праксама ЕУ и спроводи транспарентне поступке јавних набавки.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија активно учествује у раду Транспортне заједнице и остварен је умерен напредак у примени пет акционих планова.
- Представљен је Нацрт Националне стратегије развоја саобраћаја Републике Србије (2023-2030) и Програма за увођење Интелигентних транспортних система 2023 – 2030, са Акционим плановима у марту 2024. године и очекује се ускоро усвајање.
- Нацрт закона о безбедности у железничком саобраћају је у процедури прикупљања мишљења надлежних институција од дана 9. маја 2024. године.

- Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају спроведена је у периоду од 22. маја до 10. јуна 2024. године. Нацрт закона је у процедури прикупљања мишљења надлежних институција од дана 14. јуна 2024. године.
- Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају спроведена је у периоду од 22. маја до 10. јуна 2024. године. Нацрт закона је у процедури прикупљања мишљења надлежних институција од дана 13. јуна 2024. године.

Поглавље 15 Енергетика

Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- заврши и усвоји национални енергетски и климатски план (НЕКП) у складу са енергетским и климатским циљевима Енергетске заједнице за 2030. годину, посвећујући дужну пажњу препорукама Секретаријата Енергетске заједнице, као и Стратегију развоја сектора енергетике, спроведе мере предвиђене Мапом пута за подршку енергетици и испуни обавезе из Уговора о оснивању Енергетске заједнице;
- спроведе акционе планове са којима се касни, значајно убрза спровођење и заврши раздвајање делатности оператора гасног система; сертификује предузећа Транспортгас Србија и Југоросгас и трећим странама обезбеди ефективан приступ свим улазним тачкама за гас; смањи рањивост у погледу руског власништва над кључном енергетском имовином; сертификује ПСГ Банатски двор у складу са Уредбом о складиштењу гаса;
- усклади се са Пакетом за интеграцију електричне енергије који је усвојио Министарски савет Енергетске заједнице у децембру 2022. године и примени га; утврди нето капацитете преноса и расподелу капацитета на свим прекограничним интерконекијама у контексту успостављања интегрисаног тржишта електричне енергије.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Предлог интегрисаног националног енергетског и климатског плана Републике Србије за период до 2030. године са визијом до 2050. године је, након завршених

јавних консултација, у процедури прикупљања мишљења надлежних институција од дана 24. маја 2024. године.

- Нацрт нове Стратегије развоја енергетике до 2040. године са пројекцијама до 2050. године и релевантни Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину припремљени су за јавне консултације. Ови документи су усклађени са Предлогом интегрисаног националног енергетског и климатског плана Републике Србије за период до 2030. године са визијом до 2050. године. Након спроведених јавних консултација, процес ће бити окончан усвајањем документа у Народној скупштини, што се очекује током 2024. године.

Поглавље 21 Трансевропске мреже

Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави са модернизацијом својих транспортних и енергетских инфраструктурних веза у складу са стратегијама ЕУ и Западног Балкана за одрживу и паметну мобилност;
- закључи уговор за III и IV деоницу Трансбалканског коридора за пренос електричне енергије, заврши изградњу гасног интерконектора Србија–Бугарска и пусти га у рад;
- побољша квалитет пројектне и конкурсне документације за пројекте транспортне инфраструктуре како би убрзала њихово делотворно спровођење и допринела отвореној конкуренцији током поступка јавне набавке.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 10. децембра 2023. године гасни интерконектор Србија – Бугарска је пуштен у пробни рад.
- Представљени Нацрт Националне стратегије развоја саобраћаја Републике Србије (2023 – 2030), чије се усвајање ускоро очекује, позива се на Стратегију за одрживу и паметну мобилност ЕУ, Зелену агенду као и акционе планове Уговора о транспортној заједници и спомиње кључне области које се помињу у Стратегији за одрживу и паметну мобилност Европске уније и Светске банке.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- модернизује и поједностави укупну структуру и институције сектора ради побољшања ефикасности и квалитета припреме, спровођења и контроле квалитета 150 инвестиција, као и даљег унапређења стратешког планирања инвестиција и управљања њима, укључујући транспарентност поступака;
- усклади Закон о планирању и изградњи са међународним стандардима; усвоји прописе који се односе на процену утицаја на животну средину (ПУЖС) и стратешку процену утицаја на животну средину (СПУЖС) који су усаглашени са ЕУ; усклади и донесе Директиву о кривичним делима против животне средине;
- спроведе Акциони план за развој административних капацитета и Програм заштите ваздуха; донесе уредбу о одговарајућој процени; прихвати Директиву о индустријским емисијама; настави међународну сарадњу на прекограничним рекама; спроведе Стратегију нискоугљеничног развоја за период 2023 – 2030, са пројекцијама до 2050. године.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Нацрт Акционог плана за испуњавање мерила за затварање овог поглавља је израђен на нивоу Преговарачке групе 27 и прослеђен Европској комисији ради давања коментара 12. септембра 2023. године, а коментари Европске комисије стигли су 21. децембра 2023. године.
- Нацрт закона о процени утицаја на животну средину и Нацрт закона о стратешкој процени утицаја на животну средину су у процесу добијања мишљења од надлежних институција. Такође, ови закони су послати Европској комисији на давање коментара 14. фебруара 2024. године. Одржан је видео састанак са представницима Европске комисије у вези коментара на Нацрт закона о процени утицаја на животну средину дана 18. априла 2024. године. Европска комисија је доставила коментаре на Нацрт закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дана 26. јуна 2024. године.
- У складу са Законом о климатским променама, систем за мониторинг, извештавање и верификацију емисија гасова са ефектом стаклене баште из стационарних

постројења (MRV систем) операционализован је усвајањем три подзаконска акта, чиме је у јануару 2024. године започет процес издавања дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште путем дигиталне eGHG платформе

- Влада је на седници одржаној 1. фебруара 2024. године усвојила Трећи извештај Републике Србије према Оквирној конвенцији Уједињених нација о промени климе (*The Third National Communication of the Republic of Serbia to the United Nations Framework Convention of Climate Change*).

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија чине поглавља: 11 Пољопривреда и рурални развој, 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, 13 Рибарство, 22 Регионална политика и координација структурних инструмената и 33 Финансијске и буџетске одредбе.

Од укупно пет поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су отворена, за два поглавља су представљени извештаји о испуњености мерила (OBAR) пред Саветом Европске уније, док се за једно поглавље ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

Поглавље 11 Пољопривреда и рурални развој

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- предузме мере за побољшање спровођења и избегавање даљег губитка ИПАРД фондова, обезбеди несметано преношење поверених ИПАРД мера на период од 2021–2027. године и припреми нове мере за поверавање;
- ажурира и убрза спровођење Акционог плана за усклађивање са правним тековинама ЕУ у области пољопривреде и руралног развоја.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Акциони план за пољопривреду и рурални развој, као мерило за отварање овог поглавља, усвојен је на седници Владе 18. октобра 2018. године и званично упућен председавајућем Савета Европске уније 1. новембра 2018. године.
- Први јавни позив за подношење захтева за одобравање пројекта за ИПАРД подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава у изградњу и опремање објеката, као и подизање вишегодишњих производних и матичних засада, у оквиру ИПАРД III програма, објављен је 23. фебруара 2024. године.
- Радна група за бољу апсорпцију ИПАРД фондова наставила је са радом и редовним састанцима. Значајан напредак је постигнут у апсорпцији фондова у претходној години. Према последњој анализи обима посла постоји довољан број запослених за тренутно одobreне мере у оквиру ИПАРД Програма. Дошло је до промене директора Управе за аграрна плаћања и именован је нови в.д. директор.

Поглавље 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика
У току је испуњавање три мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- појача напоре на јачању капацитета ресорних дирекција, нарочито Управе за ветерину, кроз запошљавање нових кадрова, обуку и политику задржавања кадрова;
- да приоритет процесу унапређења објеката за храну зарад усклађивања са правним тековинама ЕУ;
- усвоји законодавство усклађено са правним тековинама ЕУ које регулише област генетички модификованих организама (видети и Поглавље 30).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У вези са испуњавањем првог мерила за отварање поглавља, у току је рад на усклађивању законодавног оквира са правним тековинама Европске уније. Испуњавање овог мерила предвиђено је и као индикатор у Нацрту Реформске агенде Републике Србије и рок за спровођење је јун 2027. године.
- У оквиру испуњавања другог мерила, Европска комисија се 29. марта 2022. године изјаснила да је текст другог Нацрта Стратегије са Акционим планом и Кризним планом задовољавајући у датом моменту и оставила могућност достављања

додатних коментара. Стратегију са Акционим планом и Кризним планом је могуће усвојити тек када буде испуњено Мерило 1, односно након усвајања закона из законодавног оквира и њиховог уношења у Стратегију и Акциони план где су дефинисани рокови за усвајање подзаконских аката.

- Када је реч о испуњавању трећег мерила, процес класификације објеката у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде је завршен. Након завршетка процеса класификације свих прехранбених објеката и свих објеката за третирање споредних производа животињског порекла, надлежне службе врше редован мониторинг и контролу у циљу одржавања достигнутог нивоа усаглашености. У току је размена информација између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства здравља о статусу категоризације објеката у надлежности Министарства здравља.
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ради на јачању административних капацитета, у складу са препорукама Европске комисије.

Поглавље 13 Рибарство

Отворено 25. јуна 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји Акциони план за постизање потпуне усаглашености са захтевима из правних тековина ЕУ до дана приступања, нарочито у погледу организације тржишта, аквакултуре, прикупљања података и контролних мера, незаконитог, непријављеног и нерегулисаног риболова;
- размотри озбиљан недостатак кадрова код органа одговорних за формулисање политике и контролу зарад спречавања превара у области рибарства (укључујући граничне контроле).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија нема излаз на море, морске рибњаке, нити поморске бродове који плове под њеном заставом. Усвајање правних тековина Европске уније у оквиру овог поглавља је тиме олакшано и углавном се састоји од усвајања регулативе која се односи на уређивање промета производа рибарства на тржишту.
- Европска комисија доставила је коментаре на Трећи Нацрт акционог плана 25. октобра 2023. године. Припремљена је нова верзија Нацрта акционог плана у складу

са последњим коментарима Европске комисије, коју треба превести, подвргнути правној и стручној редактури и технички приредити. Даљи кораци у овом поглављу зависиће и од напретка у испуњавању мерила за отварање Поглавља 12, како би се што пре испунили услови за отварање Кластера 5.

Поглавље 22 Регионална политика и координација структурних инструмената Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- хитно спроведе свој Акциони план о кохезионој политици и осигура правовремено спровођење ИПА III вишегодишњих оперативних програма по моделу индиректног управљања;
- унапреди капацитет за индиректно управљање ИПА програмима, укључујући оперативне програме, и пружи гаранције да су кључне позиције трајно попуњене и да су кључни кадрови задржани; и
- се постара да сви инструменти буду усклађени са захтевима ЕУ у смислу програмирања и принципа партнерства, и узме у обзир захтеве будућих структурних/кохезионих фондова у институционалном уређењу.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 4. априла 2019. године усвојен је Акциони план за испуњавање услова из области кохезионе политике Европске уније. Европска комисија је 24. септембра 2019. године представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OBAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење (COELA) и расправа је у току.
- Након спроведених консултација са јавношћу и Европском комисијом током 2023. године, припремљен је финални текст Нацрта закона о успостављању и функционисању система за управљање кохезионом политиком. Циљ овог закона је успостављање система за управљање и контролу спровођења кохезионе политике Европске уније, као и утврђивања поступка за припрему релевантних докумената у складу са циљевима кохезионе политике и обавезама Републике Србије преузетим у процесу приступања Европској унији. Јавна расправа о Нацрту спроводи се током

јула 2024. године, са тренутно пројектованим циљем да Закон буде усвојен до краја 2024. године.

- У оквиру програмског пакета предлога ИПА 2024, Национални ИПА Координатор поднео је пројекат „Подршка ЕУ Републици Србији за ефективну имплементацију кохезионе политике“, који има за циљ да подржи Владу Републике Србије у успостављању система за управљање и контролу програма који ће се финансирати из фондова кохезионе политике, изради планских и програмских докумената који ће се финансирати из ЕУ фондова за финансијску перспективу након 2027. године, а који одговарају Циљу 1 (Улагање у запошљавање и раст) и Циљу 2 (Европска територијална сарадња – ИНТЕРРЕГ) Кохезионе политике и континуираној изградњи капацитета институција у систему управљања и контроле, корисника и партнера.

Поглавље 33 Финансијске и буџетске одредбе
Отворено 25. јуна 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- развије организационе и процедуралне везе између институција укључених у систем сопствених средстава; и
- настави са припремама за испуњавање посебних административних услова за сопствена средства као што је утврђено прописима о сопственим средствима, укључујући израду Акционог плана са временским роковима за испуњавање административних услова за сопствена средства након одржавања радионице о систему сопствених средстава коју води Комисија.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија је завршила прву фазу процене способности да испуни административне услове у области сопствених средстава Европске уније, одговором на Упитник Европске комисије 15. јануара 2019. године. Друга фаза се односи на пружање техничке помоћи за све основне изворе сопствених средстава од стране Европске комисије. Генерални директорат за буџет ће пружити Републици Србији техничку помоћ у вези са испуњавањем мерила за затварање овог поглавља.

Кластер 6 Спољни односи

Кластер 6 Спољни односи чине поглавља 30 Економски односи са иностранством и 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика.

Од два поглавља у овом кластеру, једно је отворено, док за друго још увек није представљен Извештај о скринингу.

Поглавље 30 Економски односи са иностранством
Отворено 11. децембра 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји Закон о генетички модификованим организмима усклађеним са СТО, како би се наставило са преосталим билатералним преговорима о приступу тржишту и како би се наставило са финализацијом њеног приступања СТО;
- настави са спровођењем активности у оквиру Акционог плана за заједничко регионално тржиште 2021-2024; посебно, да учествује у преговорима и обезбеди брзо усвајање ЦЕФТА Додатног протокола 7 о решавању спорова.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У току су консултације са Европском комисијом о финализацији Нацрта акционог плана за усклађивање са правним тековинама Европске уније у области Поглавља 30.
- Влада је усвојила нову Националну контролну листу робе двоструке намене 5. априла 2024. године и усаглашена је са Делегираном Уредбом Комисије 2023/2616 од 15. септембра 2023. године о измени Уредбе 2021/821 Европског Парламента и Савета у вези са Листом робе двоструке намене.
- Консултативни састанци представника релевантних министарстава са представницима Европске комисије у вези са одлукама о ограничењу извоза као и другим мерама које су имале утицаја на неометан проток робе, редовно се одржавају.
- Дана 26. јуна 2024. године Делегација Европске уније у Београду поделила је са Министарством унутрашње и спољне трговине неформалну листу трговинских баријера о којима су државе чланице обавестиле Делегацију.
- Нацрт закона о извозу и увозу робе двоструке намене достављен је институцијама на мишљење. Разлог за усвајање новог закона је усаглашавање са Уредбом

Европског парламента и Савета 2021/821 од 20. маја 2021. године о успостављању режима Заједнице о извозној контроли, пружању брокерских услуга и техничке помоћи, транзиту и трансферу робе двоструке намене.

Поглавље 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Одбор за проширење Савета Европске уније (*COELA*) још увек није усвојио Извештај о скринингу за ово поглавље.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- унапреди, као приоритет, своју усклађеност са Заједничком спољном и безбедносном политиком ЕУ, укључујући рестриктивне мере, као и да избегава радње и изјаве које су у супротности са ставовима ЕУ о спољној политици;
- настави са интензивирањем деловања на спречавању било каквог покушаја коришћења територије Србије и/или правних лица регистрованих у Србији зарад заобилажења рестриктивних мера ЕУ;
- уложи кредибилне напоре да се затвори простор за страно мешање и манипулацију информацијама, укључујући дезинформације, и предузме мере ка изградњи друштвене отпорности против њих и других облика хибридних претњи.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Без обзира на динамику отварања поглавља, Република Србија предузима све неопходне активности у оквиру Поглавља 31 као да је већ отворено. То се односи на политичке консултације (политички дијалог), стварање оквира учешће цивила у мисијама управљања кризама, значајан војни допринос мултинационалним мисијама и операцијама под окриљем Европске уније и Уједињених нација, припреме и учешће у најзначајнијим међународним контролним аранжманима.
- Од почетка 2024. године од Европске службе за спољне послове примили смо 66 позива за усклађивање, од чега се Република Србија усагласила са 28, што износи 47,46%.
- Последње билатералне консултације између Србије и Европске службе за спољне послове одржане су 16. новембра 2021. године у Београду, док су последње

регионалне политичке консултације између држава Западног Балкана и Европске службе за спољне послове одржане 6. и 7. фебруара 2024. године у Сарајеву.

- Република Србија наставила је да пружа хуманитарну помоћ Украјини и укупна помоћ до сада износи 4.5 милиона евра, уз помоћ у виду лекова, хране и опреме.

Поглавља изван кластера

Поглавље 35 Остала питања

Преговори у овом поглављу отворени су на састанку Међувладине конференције 14. децембра 2015. године. Поглавље 35 Остала питања није замена за Дијалог о нормализацији односа између Београда и Приштине, већ ће се у оквиру овог поглавља вршити мониторинг примене договореног и напредак у овом поглављу зависиће управо од напретка у самом Дијалогу. Такође, прелазним мерилима се не смеју унапред одређивати исходи споразума и договора и не смеју да садрже теме које нису договорене током самог Дијалога. Република Србија није била у обавези да преда преговарачку позицију, већ је то учинила само Европска унија. Преговарачком позицијом Европске уније нису била предвиђена мерила за отварање, већ само прелазна мерила. Извештавање о испуњености прелазних мерила ће се обављати два пута годишње. Одлучено је да ће извештавање бити у усменој форми.

Република Србија је обавештена да је Савет за спољне послове Европске уније усвојио је 22. априла 2024. године ревидирану Заједничку позицију Европске уније за Поглавље 35, у складу са претходним најавама Европске комисије и Европске службе за спољне послове о неопходности измена Заједничке позиције у складу са обавезама усаглашеним у Охриду.

Током приступних преговора Република Србија ће тражити прелазне периоде за оне секторе у којима, у тренутку приступања Европској унији, неће постојати могућност за њихово потпуно усклађивање и потпуну примену обавеза које чланство у Европској унији доноси. Ти периоди ће бити ограничени у погледу трајања и обима и праћени планом са јасно одређеним фазама за достизање потпуне примене обавеза из чланства.

Битно је нагласити да успех у преговорима није пропорционалан броју договорених прелазних периода. Велики број прелазних периода може да значи и да држава није најбоље припремљена за чланство у Европској унији. Успех у преговорима се мери тиме што је држава обезбедила прелазне периоде тамо где је то заиста неопходно, а да је при том успела у току преговора да се прилагоди захтевима које доноси чланство у Европској унији, уз оптимални однос трошкова и добити уласка у Европску унију.

Република Србија ће настојати у приступним преговорима да осигура да њен политички, економски и финансијски положај као чланице Европске уније буде у сразмери са другим чланицама Европске уније сличне величине, што је представљено

Уводном изјавом Републике Србије на Међувладиној конференцији о приступању Републике Србије Европској унији.

III Остварена сарадња, начела јавности и укључивања

У процесу преговора о приступању у највећој могућој мери примењује се начело јавности и укључивања што већег броја актера. У том смислу остварена је сарадња са Народном скупштином Републике Србије, кроз редовно извештавање надлежног одбора Народне скупштине Републике Србије о процесу приступања Европској унији, а на основу обавеза које проистичу из Резолуције Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији. Важну платформу за комуникацију и сарадњу са цивилним друштвом представља Национални конвент о Европској унији, који је развило цивилно друштво и који је успостављен у сарадњи са Народном скупштином и Одбором за европске интеграције.

На седници Одбора за европске интеграције Народне скупштине, одржаној 24. маја 2024. године, размотрен је Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Краљевине Шпаније (јул – децембар 2023. године), који је представила министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић, као и два Извештаја о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), за треће и четврто тромесечје 2023. године.

Током извештајног периода настављена је сарадња са организацијама цивилног друштва. Министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић учествовала је на бројним скуповима у организацији Националног конвента о Европској унији, као и појединачних организација цивилног друштва. Дана 7. марта одржан је заједнички састанак Министарства за европске интеграције и Националног конвента. Две централне теме састанка биле су *Деценија преговора о приступању Србије Европској унији - Научене лекције и наредни кораци* и *Новине у политици проширења и праћењу реформских процеса - План раста за Западни Балкан*. Дана 14. марта 2024. године, Делегација Европске уније у Србији је, уз учешће Министарства за европске интеграције, организовала консултације са циљем информисања и ангажовања пословне заједнице и цивилног друштва у вези са предстојећим реформама у оквиру Реформске агенде.